

**KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET AZ
ÉVES BESZÁMOLÓHOZ
2016. év**

A./ A társaság rövid bemutatása

A társaság céadatai

A társaság alapításának időpontja: 1992. december 31.

A VOLÁNBUSZ Zrt.-t a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Miniszter a VOLÁNBUSZ Vállalat általános jogutódjaként alapította az 1992. évi LIII. törvény és a 126/1992. (VIII. 28.) Kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően.

(A társaság jogelődje 1927-ben került megalapításra.)

A cégbírósi bejegyzés száma: 01 - 10 - 042156

A cégbírósi bejegyzés kelte: 1993. október 22.

A társaság egyszemélyes részvénytársaság, az állam tulajdonosi jogait a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. gyakorolja.

A társaság cégneve:
VOLÁNBUSZ Közlekedési zártkörűen működő Részvénytársaság

A társaság rövidített cégneve:
VOLÁNBUSZ Zrt.

A társaság legfőbb szerve: Alapító

A társaság ügyvezető szerve: Igazgatóság

A társaság jegyzett tőkéje: 10.983.500 ezer Ft

A társaság elsődleges tevékenységi köre:
4931 Városi, elővárosi szárazföldi személyszállítás

A társaság székhelye: 1091 Budapest, Üllői út 131.

A társaság telephelyei:

Északi Forgalmi Üzem (Vác)	2600 Vác, Szent István tér 4. 1133 Budapest, Árboc u. 6. 1133 Budapest, Visegrádi u. 116.
Távolsági és Dél-pesti Forgalmi Üzem	1091 Budapest, Üllői út 131.
Dél-budai Forgalmi Üzem	2030 Érd, Budai út 13.
Kelet-pesti Forgalmi Üzem	2200 Monor, Piac tér 2.
Műszaki Igazgatóság Központi Járműfenntartó Üzem	2151 Fót, külterület, 0221/12 hrsz.
Váci Járműfenntartó Üzem	2600 Vác, Deákvári fasor 4.
Százhalombattai Járműfenntartó Üzem	2440 Százhalombatta, Benta Major
Szigethalmi Járműfenntartó Üzem	2315 Szigethalom, Mű út 3.
Monori Járműfenntartó Üzem	2200 Monor, Dr. Csanádi Gy. u. 2-4.
Ceglédi Járműfenntartó Üzem	2700 Cegléd, Körösi út 93.

A társaság statisztikai jelzőszáma:	10824346 - 4939 - 114 - 01
A társaság adóigazgatási azonosítószáma:	10824346 - 2 - 44
A társaság közösségi adószáma:	HU 10824346
A társaság elektronikus elérhetősége:	volanbusz@volanbusz.hu
A társaság honlapja:	http://www.volanbusz.hu
A társaság részvényei:	
száma (db)	10.983.500
névértéke (Ft)	1.000
sorozat	„A”

A társaság részvényei névre szóló törzsrészvények. Az MNV Zrt. a 788/2016. (XII.22.) sz. Alapítói Határozatával a társaság alaptőkéjét 17.900.000.000 Ft-tal felemelte egy darab „A” sorozatú 17.900.000.000 Ft névértékű törzsrészvény kibocsátása révén. A pénzbeli vagyoni hozzájárulás összegét az MNV Zrt. 2016. december 29-én a társaság bankszámlájára átutalta, azonban a tőkeemelés Cégbírósi bejegyzése 2017. január 23-án történt meg. Ezért a 2016. évi beszámolóban a jegyzett tőke még a korábbi értékén szerepel, míg a tőkeemelés összege a mérlegben az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között kerül kimutatásra.

A társaság tevékenységének bemutatása

A társaság tevékenységi köre alapvetően két jól körülhatárolható részre osztható. Az egyik – a volumenében meghatározó terület – a menetrend szerinti közlekedést öleli fel, a másik a kiegészítő (egyéb) tevékenységek.

Közszolgáltatói feladatok

A társaság fő tevékenységét képezi a közszolgáltatói feladatok ellátása. Ide tartoznak a következő szolgáltatások:

- belföldi helyközi, távolsági menetrend szerinti személyszállítás,
- budapesti agglomerációs helyközi menetrend szerinti személyszállítás,
- helyi menetrend szerinti személyszállítás.

A tevékenység részaránya magas, az értékesítés nettó árbevételének 89,0 %-át adja ez a kör. A társaság piaci részesedése számottevő.

A Volán társaságok összesített adataiból, a kilométer teljesítmény alapján a következők szerint számszerűsíthető:

Tevékenység	Piaci részesedés aránya (%)*
Helyközi, távolsági menetrend szerinti személyszállítás	17,9
Helyi menetrend szerinti személyszállítás	1,6

* A megadott értékek 2015. év adatai alapján készültek.

A VOLÁNBUSZ Zrt. összesített piaci részesedését jól érzékelteti, hogy a társaság értékesítés nettó árbevétele 2015. évben a Volán társaságok összesített értékesítés nettó árbevételeinek 18,9 %-át tette ki.

Egyéb (kiegészítő) tevékenységek

A fő tevékenységet képező közszolgáltatói feladatokhoz viszonyítva ez a részarány kicsi, a társaság értékesítés nettó árbevételeinek 11,0 %-a. A tevékenység kiegészítő jellegű, célja a meglévő kapacitások minél jobb kihasználása.

Ide tartoznak a következő tevékenységek:

- különjáratú személyszállítás,
- szerződéses járatú autóbusz-közlekedés,
- nemzetközi menetrend szerinti autóbusz-közlekedés,
- anyag- és alkatrészellátás, illetve bontásból nyert alkatrészek értékesítése,
- jármű bérbeadás,
- helyiség bérbeadás,
- ipari szolgáltatások (járműjavítás, stb.).

A legfontosabb üzleti tevékenységek bemutatása

Autóbusz-közlekedés

Az autóbusszal végzett közúti személyszállítás a társaság fő profilja, itt termelődik az árbevétel meghatározó része. Ezen belül a közszolgáltatói tevékenységhez tartozik a Pest megyei helyi, a helyközi, elővárosi (agglomerációs), környéki, valamint a távolsági (megyén kívüli) közlekedés, míg az egyéb személyszállítási tevékenységbe a szabadáras tevékenységek tartoznak, így a nemzetközi menetrend szerinti, a szerződéses és a különjáratú személyszállítás.

Az egyes tevékenységek (bevételi) részaránya az autóbusz-közlekedésen belül a következő:

Megnevezés	Részarány (%)
<i>Közszolgáltatói tevékenység:</i>	
Helyközi és távolsági menetrend szerinti közlekedés	63,9
Budapesti agglomerációs közlekedés	26,6
Helyi menetrend szerinti közlekedés	0,9
<i>Egyéb személyszállítási tevékenység:</i>	
Nemzetközi menetrend szerinti közlekedés	3,8
Szerződéses járatú közlekedés	3,6
Különjáratú közlekedés	1,2
Összesen	100

A személyszállítási tevékenységek egymással szorosan összefüggnek, egymást kiegészítik. Az egyes járatfajták között átfedés van, mivel az eszköz- és munkaerő optimális kihasználása érdekében hozott forgalmi, szervezési intézkedések miatt az autóbuszok egy része több járatfajtában is végez(het) szállítási feladatokat. (Helyközi járatok helyi személyszállítási feladatokat is ellátnak, egyes nemzetközi járatok belföldi viszonylatban is szállíthatnak utasokat. A menetrend szerinti járatban közlekedő autóbuszok – a szabad kapacitástól függően – szerződéses és különjáratú feladatokat végeznek.)

Autóbusz-közlekedésen kívüli tevékenységek

Ebbe a körbe tartoznak a javítóipari, az anyag- és alkatrész értékesítési, a jármű- és helyiség bérbeadási tevékenységek. Ezek részaránya alacsony, ennek ellenére fenntartásuk és fejlesztésük indokolt, mivel hozzájárulnak az általános költségek fedezetéhez, illetve a szabad kapacitások jobb kihasználásához.

B./ A társaság Számviteli politikájának ismertetése

1./ Az elszámolás alapja

1.1./ A beszámoló formája

A társaság éves beszámolót készít. A beszámoló adatai ezer forintban értendők. A beszámoló magyar nyelven készül.

1.2./ A könyvvizetés rendszere

A társaság a könyveit a kettős könyvvitel előírásai szerint vezeti.

1.3./ Üzleti év

Az üzleti év 2016. január 1-től december 31-ig tart.

1.4./ A könyvvizsgálatra vonatkozó döntés

A társaság könyvvizsgálatra kötelezett a Számvitelről szóló törvény (2000. évi C. törvény) 155. § (2) és (3) bekezdése alapján.

1.5./ A konszolidációra vonatkozó döntés

A társaság Számviteli politikájában megfogalmazottaknak megfelelően – a Számvitelről szóló törvény előírásaival összhangban – 2016. évben nem készít összevont (konszolidált) éves beszámolót.

1.6./ A beszámoló elkészítésének időpontja

A mérlegkészítés időpontja: tárgyévet követő év február 15. (a költségtérítéssel összefüggő tételeknél legkésőbb a tárgyévet követő év május 23-a).

1.7./ Az éves beszámolóban érvényesített számbavételi elv

A társaság éves beszámolója a Számvitelről szóló törvénnyel összhangban a bekerülési érték elvének alkalmazásával készült.

1.8./ Mérleg és eredménykimutatás formája, az eredmény megállapítás módja

A társaság az éves beszámolót (mérleg, eredménykimutatás, kiegészítő melléklet) a Számvitelről szóló törvény 19. §-a szerint készíti el. A 22. § (1) bekezdése előírásai alapján a mérlegnél az 1. sz. melléklet „A” formáját alkalmazza. Az eredménykimutatásnál a 71. § (2) bekezdése alapján a 2. sz. melléklet „A” formáját (össz költség eljárás) választotta. A társaság nem részletezi tovább és nem vonja össze a mérleg és eredménykimutatás sorait.

2./ A Számviteli politikában meghatározott elvek

A társaság a Számvitelről szóló törvény, a vállalkozásokra vonatkozó általános érvényű jogszabályok, illetve a közlekedésre vonatkozó speciális jogszabályok előírása szerint végzi tevékenységét.

A társaságra vonatkozó speciális jogszabályok 2016. évben a következők:

- 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről,
- 2001. évi IX. törvény a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló Európai Megállapodás (AETR) kihirdetéséről,
- 2012. évi XLI. törvény a személyszállítási szolgáltatásokról,
- 89/1988. (XII.20.) Minisztertanácsi rendelet a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzembe helyezéséről,
- 213/2012. (VII.30.) Kormányrendelet autóbusszos személyszállítás szolgáltatási feltételeiről, üzletszabályzatról,
- 498/2013. (XII.29.) Kormányrendelet a szociálpolitikai menetdíj-támogatást nem tartalmazó, adómentes közlekedési kedvezményekről,
- 309/2002. (XII.28.) Kormányrendelet az autóbusszal végzett nemzetközi nem menetrend szerinti személyszállításról,
- 179/2011. (IX.2.) Kormányrendelet a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól,
- 85/2007. (IV.25.) Kormányrendelet a közforgalmú személyszállítás utazási kedvezményeiről,
- 66/2007. (IV.4.) Kormányrendelet a közúti személyszállítást végző egyes járművek személyzete vezető és pihenőidejének ellenőrzéséről,
- 281/2008. (XI.28.) Kormányrendelet az utazási szerződésekről,
- 326/2011. (XII.29.) Kormányrendelet a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról,
- 121/2012.(VI.26.) Kormányrendelet a szociálpolitikai menetdíj támogatás megállapításának és igénybevételeének szabályairól,
- 12/2013. (III.29.) NFM rendelet a nemzeti fejlesztési miniszter ágazatához tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről (hatálytalan 2016. IX.1-től),
- 21/2014. (IV.18.) NFM rendelet a helyi közösségi közlekedés támogatásáról,
- 101/2003. (XII.23.) GKM rendelet a nemzetközi közúti- és személyszállítás végzésének egyes feltételeiről,
- 24/2005. (IV.21.) GKM rendelet a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól,
- 44/2004. (IV.13.) GKM rendelet a közúti személyszállítás tevékenység engedélyezési díjáról,
- 124/2005. (XII.29.) GKM rendelet menetíró készülékekről.

2.1./ Számviteli politika és egyéb a Számvitelről szóló törvény előírásai szerinti szabályzatok

A társaság Számviteli politikáját, amely az MNV Zrt. által kiadott ajánlás alapján készült, az Igazgatóság 2010. szeptember 28-i ülésén megtárgyalta és 35/2010. (IX.28.) számú határozatával elfogadta, továbbá kötelezte a társaságot annak alkalmazására 2011. január 1-től kezdődően.

Ezt követően a Számviteli politika módosítására két esetben került sor:

- 1. sz. módosítás: Az Igazgatóság 47/2011. (XI.08.) IG sz. határozata alapján 2011. január 1-től visszamenőleges hatállyal.
- 2. sz. módosítás: Az Igazgatóság 3/2014. (I.28.) IG sz. határozatában döntött a beszámoló készítéséhez kapcsolódó időpontok (Számviteli politika 7. fejezet) alábbiak szerinti módosításáról azzal, hogy a 2013. évi beszámoló készítésénél alkalmazni kell:
 - Az éves beszámoló és az eredményfelosztásra vonatkozó javaslat közgyűlés általi elfogadásának határideje a mérleg fordulónapját követő ötödik hónap utolsó napja,
 - A közszolgáltatási szerződésekből eredő költségterítés összegénél és az ezáltal befolyásolt további tételeknél a mérlegkészítés időpontja legkésőbb a tárgyévet követő év május 23-a. A többi mérlegtételeknél a határidő változatlanul a tárgyévet követő év február 15.

A társaság a Számvitelről szóló törvény előírása alapján, azzal összhangban elkészítette Számviteli politikáját, Értékelési szabályzatát, Készpénzkezelési szabályzatát, Leltározási szabályzatát, Selejtezési szabályzatát, Önköltségszámítási szabályzatát, valamint Számlarendjét és Bizonylati szabályzatát.

A társaság rögzítette Számviteli politikájában, hogy a vállalkozás folytatásának elvéből kiindulva biztosítani kell a teljességet, a valóságot, a világosságot, a következetességet, a folytonosságot, az összemérést, az óvatosságot, a bruttó elszámolást, az egyedi értékelést, az időbeli elhatárolást, a tartalom elsődlegességét a formával szemben, a lényegességét és a költség-haszon összevetést számviteli alapelvek érvényesülését.

2.2./ A nem jelentős és a jelentős összegű hiba meghatározása

A társaság ezen kategóriákat a következőképpen határozta meg:

- **Nem jelentős** összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – értékének együttes (előjeltől független) összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba értékhatárát.
- **Jelentős** összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – értékének együttes (előjeltől független) összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 %-át, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 %-a nem haladja meg az 1 millió forintot, akkor az 1 millió forintot.

2.3./ A Számvitelről szóló törvény egyszerűsítési elveinek alkalmazása

A társaság nem alkalmazza a Számvitelről szóló törvényben meghatározott egyszerűsítési elveket a készletek, valamint a követelések (vevők, adósok) értékvesztésének elszámolásakor. Nem él a csoportos értékelés elvével az értékpapírok, illetve a tulajdoni viszonyt jelentő befektetések esetében.

2.4./ Az éves beszámoló aláírása

A 2016. évi éves beszámolót a vezérigazgató írja alá:

Név: Fekete Antal

Lakcím: 1135 Budapest, Jász u. 17/A

2.5./ A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért felelős személyek

A beszámoló összeállításáért felelős személy:

Név: Szalavics Mariann gazdasági igazgató

Lakcím: 1137 Budapest, Népfürdő u. 21/C.

Könyvvizsgálatért felelős személy:

Név: Bartha Zsuzsanna okleveles könyvvizsgáló az Ernst & Young Kft.
(1132 Budapest, Váci út 20. Könyvvizsgálói Kamarai tagsági száma: 001165)
meghatalmazottja

Lakcím: 5900 Orosháza, Rákóczi út 25.

Könyvvizsgálói Kamarai tagsági igazolvány szám: MKVK-005268

3./ Az éves beszámolóban alkalmazott értékelési elvek

3.1./ Az eszközök befektetett, illetve forgóeszközökké minősítésének alapelvei

A társaság az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján minősíti befektetett, illetve forgóeszköznek. A befektetett eszközök között kell kimutatni azon eszközöket, amelyek tartósan – egy évnél hosszabb ideig – működtethetők a társaság érdekében. Amennyiben az adott eszköz használata, rendeltetése befektetett eszközkénti besorolását követően megváltozik, mivel már nem szolgálja tartósan a társaság tevékenységét, a forgóeszközök közé kell átsorolni. Az átsorolási kötelezettség fordítva is fennáll.

3.2./ Az értékpapírok forgóeszközkénti, illetve pénzügyi befekteteskénti számbavételének eldöntése

A forgóeszközök közé azokat az értékpapírokat kell nyilvántartásba venni, amelyeket forgatási céllal rövidtávra, a piac rövidtávú folyamataiból remélt nyereség miatt vásárolt a társaság.

A befektetett eszközök közé azokat az értékpapírokat kell sorolni, amelyek egy évnél hosszabb időre kerülnek megvásárlásra, illetve a mérlegkészítés időpontjában már több mint egy éve vannak a társaság birtokában azzal a céllal, hogy tartós jövedelemre tegyen szert.

3.3./ Céltartalék képzés

A társaság – figyelembe véve gazdálkodási sajátosságait – céltartalékot képez a Számvitelről szóló törvény 41. § (1), (2), (3) és (9) bekezdése alapján. A társaság céltartalékot képez mindazon nem az üzletmenethez kapcsolódó, nem rendszeres kötelezettségeire, amelyek múltbeli, illetve folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származnak, és a mérlegkészítés időpontjáig rendelkezésre álló információk szerint várhatóan vagy bizonyosan felmerülnek, de összegük vagy esedékességük időpontja a mérleg készítésekor még bizonytalan, és ezek fedezetét a társaság más módon nem biztosította. Ilyen kötelezettségek a függő, valamint a biztos jövőbeni kötelezettségek. Jogcímei a következők lehetnek:

- végkielégítés,
- környezetvédelmi kötelezettség és környezetvédelemmel kapcsolatos költségek,
- átszervezés költségei,
- fenntartási költségek,
- várható pereszteség, várható kártérítés, várható, nem a szokásos ügymenethez kapcsolódó kötelezettségek, stb.

A képzendő céltartalék összegét a mérleg készítésekor ismert információk, adatok alapján kell meghatározni. A várható kötelezettségekre a társaság vagy a kötelezettség ismert, vagy becsült értéke alapján képez céltartalékot. (A képzendő összeget – amennyiben a jogcím alapján szükséges – műszaki, gazdasági számításokkal kell alátámasztani.)

3.4./ Követelések értékvesztése

Az értékvesztést a társaság követeléseinek tételes, egyedi felülvizsgálata alapján határozza meg. Az elszámolt értékvesztést meg kell szüntetni – maximum az eredeti könyv szerinti értékig – ha a kötelezett vonatkozásában kedvező információkhoz jutott a társaság, illetve ha a követelés befolyt, vagy behajthatatlanság miatt leírásra került.

3.5./ Az alkalmazott értékelési eljárások

3.5.1./ Befektetett eszközök

Immateriális javak és tárgyi eszközök

Ezen eszközök beszerzési ára a Számvitelről szóló törvény 47., 48., 50. és 51.§-a szerinti.

Részesedések és értékpapírok

A társaság az **alapított és vásárolt tulajdoni részesedést jelentő** befektetéseket egyedileg tartja nyilván és értékeli. A gazdasági társaságokban lévő – tulajdoni részesedést jelentő – befektetést a társasági szerződésben meghatározott alapításkori értéken kell nyilvántartani, illetve a Számvitelről szóló törvény előírásai szerint kell értékét meghatározni, amennyiben a befektetés piaci megítélése tartósan megváltozik.

A társaság értékvesztést számol el a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél, ha legalább egy éven keresztül a gazdasági társaság saját tőke/jegyzett tőke aránya 10 %-kal kisebb, mint a befektetés könyv szerinti értéke/befektetés névértékének aránya. Az értékvesztést a piaci érték szintjéig kell elszámolni.

3.5.2./ Forgóeszközök

Készletek

A készletek nyilvántartási rendszere:

A raktári készletek mozgása évközben analitikusan mind értékben, mind mennyiségben nyilván van tartva. A vagyonvédelmet az év közbeni folyamatos leltár biztosítja.

A raktári készletek nyilvántartási ára:

A társaság az azonos paraméterekkel rendelkező anyagokat súlyozott átlagos beszerzési áron veszi raktárra. Ezt indokolja a beszerzendő anyagok sokfélesége, a folyamatos beszállítás, a beszerzési helyek sokasága, az árak különbözősége, valamint a társaság Pest megye területén, több helyen lévő telephelyei. A beszerzési árat a társaság a Számvitelről szóló törvény 46.§ (3) bekezdése szerint határozza meg.

Követelések

A mérlegben a vevőkkel szembeni, illetve az egyéb követelések könyv szerinti értéken szerepelnek. A külföldi vevőkkel kapcsolatos követelések az MNB által közzétett 2016. december 31-i (utolsó banki nap) hivatalos devizaárfolyamon számolt összegben jelennek meg a könyvekben.

Pénzeszközök

A mérlegben szereplő pénzeszközök a pénztárak záró pénztárjelentéseivel és jegyzőkönyveivel, illetve a bankszámlák záró kivonataival egyezően szerepelnek. A valutapénztárak záró pénzkészlete az MNB által közzétett 2016. december 31-i (utolsó banki nap) hivatalos devizaárfolyamon számolt összegben jelennek meg a könyvekben.

3.5.3./ Aktív időbeli elhatárolások

Tartalmazzák a mérleg készítéséig felmerült azon kiadásokat, amelyek 2016. december 31-ig kifizetésre kerültek, de a 2017. évet vagy későbbi éveket terhelik, illetve azon bevételeket, amelyek 2017. évben folynak be, de a 2016. évet illetik. Nyilvántartásuk könyv szerinti értéken történik.

3.5.4./ Források

Saját tőke és annak elemei

A jegyzett tőke a Cégbíróságon bejegyzettel azonos, a tőketartalék, az eredménytartalék, a lekötött tartalék és a mérleg szerinti eredmény nyilvántartása könyv szerinti értéken történik.

Hosszú lejáratú kötelezettségek

A társaság mérlegében a hosszú lejáratú kötelezettségek könyv szerinti értéken szerepelnek.

Rövid lejáratú kötelezettségek

Ezen kötelezettségek a mérlegben könyv szerinti értéken, illetve a Számvitelről szóló törvény előírásai szerint szerepelnek.

3.5.5./ Passzív időbeli elhatárolások

Tartalmazza a mérleg készítéséig felmerült azon költségeket, amelyek a 2016. évet terhelik, de 2017. évben kerültek/kerülnek kifizetésre, illetve azon – elsősorban készpénzes – bevételeket, amelyek kiegyenlítése 2016. december 31-ig megtörtént, de 2017. évet illetik. Itt mutatja ki a társaság a fejlesztési célú támogatások és a térítésmentesen átvett, valamint a fellelt eszközök bevételeként még el nem számolt részét. (A kapott és fellelt eszközt a társaság piaci értéken tartja nyilván.)

3.6./ A karbantartás és felújítás elkülönítésének alapelvei

Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást is és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Az ilyen célú ráfordításokat a tárgyidőszaki fenntartási költségek közt kell elszámolni.

Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul, és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak.

Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

A Számviteli politika eszközcsoportonként részletesen tartalmazza a karbantartási, felújítási munkák minősítésének alapelveit.

3.7./ Az immateriális javak és a tárgyi eszközök hasznos élettartama, maradványértéke, valamint értékcsökkenése eszközcsoportonként

A társaság figyelembe véve a Számvitelről szóló törvény előírásait a következőképpen határozta meg az immateriális javak és tárgyi eszközök hasznos élettartamát, maradványértékét:

3.7.1./ Immateriális javak

Az immateriális javak hasznos élettartama 5 év, a maradványérték nulla.

3.7.2./ Ingatlanok, építmények

Ezen tárgyi eszköz csoportba tartozó eszközöknél a hasznos élettartamot ingatlanok esetében a szerkezet élettartama, illetve az ingatlan rendeltetése határozza meg. Építmények esetében az építmény rendeltetése határozza meg a hasznos élettartamot. A maradványérték a bekerülési érték 5 %-a (építmények esetében amennyiben meghaladja a 100.000 Ft-ot).

3.7.3./ Autóbuszok

Az újonnan beszerezett autóbuszok esetében a hasznos élettartam 10 év, maradványérték 5 %. Használtan beszerezett autóbuszok esetében a várható élettartam egyedileg kerül meghatározásra a konkrét műszaki állapot, kilométer telítettség, a gyártási év és a használati fok alapján. Ezen autóbuszoknál a társaság a bekerülési érték 10 %-ában állapítja meg a maradványértékét, de jelentősnek csak akkor minősíti, ha az 500.000 Ft-ot meghaladja. Autóbusz felújítása esetén a felújítást követő hasznos élettartam maximum 5 év és a maradványérték nulla.

3.7.4./ Személy-, teher- és egyéb gépkocsik

A hasznos élettartam 5 év, a maradványérték a bekerülési érték 10 %-a.

3.7.5./ Műszaki-, egyéb gépek és berendezések

A hasznos élettartam és a maradványérték meghatározásához a társaság eszközcsoportokat képzett. A rendező elv a következő:

- az azonos funkció és az igénybevétel mértéke (fokozott, vagy egyenletes),
- a várható piaci érték az elhasználódás, a műszaki avulás függvényében,
- a 200.000 Ft alatti bekerülési értékű műszaki- és egyéb gépek esetében a hasznos élettartam 2 év.

A maradványérték a bekerülési érték 10 %-a, amennyiben meghaladja a 100.000 Ft-ot.

3.7.6./ A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenése és megváltoztatása

A társaság a terv szerinti értékcsökkenést lineáris módszerrel – a maradványértékkel csökkentett bruttó érték alapján – határozza meg a várható hasznos élettartam figyelembevételével. A járművek esetében is – mivel a futásteljesítmény a hasznos élettartam alatt évente gyakorlatilag azonos – lineáris az értékcsökkenés elszámolása.

3.7.7./ A tárgyi eszközök értékcsökkenésének elszámolásánál az 100.000 Ft értékhatár alkalmazása

A társaság a 100.000 Ft alatti egyedi beszerzési értékű tárgyi eszközöket – használatba vételkor – értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolja költségként.

3.7.8./ A terven felüli értékcsökkenés elszámolása és visszairása

Terven felüli értékcsökkenést a társaság az immateriális javaknál és a tárgyi eszközöknél akkor számol el, ha azok értéke tartósan lecsökken, mert

- a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált,
- megrongálódás, megsemmisülés, műszaki avulás következtében rendeltetésszerűen nem használható, illetve használhatatlan,
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető,
- a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák vagy megszüntetik.

Ezen túlmenően terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha az immateriális jog, tárgyi eszköz könyv szerinti értéke tartósan (egy éven túl) és jelentősen (20 % felett) magasabb az adott eszköz piaci értékénél. Ez az előírás nem vonatkozik a beruházásokra és az üzleti vagy cégértékre.

Ha az immateriális javak, tárgyi eszközök használhatatlanná váltak, a Feleslegessé vált tárgyi eszközök, immateriális javak, készletek feltárásának, hasznosításának és selejtezésének folyamatszabályzatában foglaltaknak megfelelően le kell selejtezni azokat.

Az elszámolt terven felüli értékcsökkenést vissza kell írni, ha az adott eszköz könyv szerinti értéke jelentősen alatta marad a piaci értéknek, illetve az alacsonyabb értéken való értékelés okai már nem, vagy csak részben állnak fenn. A visszairás nem lehet több mint a korábban elszámolt értékvesztés összege. A visszairás után az eszköz könyv szerinti értéke nem lehet magasabb a terv szerinti értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értéknél (nettó érték).

3.8./ Az értékvesztés elszámolásának rendje a készleteknél

A társaság a raktári készleteknél értékvesztést számol el, ha:

- a nyilvántartási ár jelentősen (legalább 20 %-kal) és tartósan (egy éven túl) magasabb, mint a mérleg készítésekor ismert tényleges piaci ár,
- az adott cikk feleslegessé vált.

Az értékvesztést anyagfajtánként (cikkenként) kell meghatározni. Az elszámolt értékvesztést csökkenteni (visszaírni) kell, ha a készletek nyilvántartási ára jelentősen alacsonyabb a piaci árnál. Az értékvesztés visszairásával a nyilvántartási ár nem lehet magasabb az eredeti nyilvántartási árnál. Azon anyagokat, amelyek a tárolás során megrongálódtak, eredeti rendeltetésüknek már nem felelnek meg, év közben a Feleslegessé vált tárgyi eszközök, immateriális javak, készletek feltárásának, hasznosításának és selejtezésének folyamatszabályzatában foglaltaknak megfelelően selejtezi a társaság.

4./ Önköltség számítási módszer

4.1./ Közvetlen költség

Az autóbusz-közlekedési tevékenység közvetlen önköltsége tartalmazza:

- a járművek üzemeltetésével, karbantartásával kapcsolatban felmerült anyag, munkadíj (bér + közterhek) és egyéb (pl. nyújtott szolgáltatások, biztosítás, stb.) ráfordításokat,
- a tevékenységhez kapcsolódó egyéb eszközök (pl. üzemanyagkút, tűzoltó készülék, stb.) javításának költségeit,
- a tevékenységhez kapcsolódó eszközök értékcsökkenését,
- járatvégzéshez kapcsolódó (pl. gépkocsivezetői bér + közterhek, napidíj, szállás, úthasználati díj, adó, stb.) költségeket,
- a tevékenység végzéséhez szükséges egyéb (autóbusz-pályaudvarok, javító műhelyek, kiszolgáló tevékenységek, munkavállalók) költségeket.

Saját kivitelezésű beruházás esetén a közvetlen önköltség tartalmazza:

- a ténylegesen felmerült anyagköltséget,
- a ráfordított munkaóra bérét és közterheit,
- a külső vállalkozó által nyújtott szolgáltatás ellenértékét.

4.2./ Közvetett költség

A közvetett költségek és egyéb ráfordítások felosztása a tevékenységi kalkulációhoz meghatározott vetítési alappal, illetve tételes elkülönítéssel történik.

5./ Az éves beszámolóban alkalmazott értékelési módok és az értékcsökkenés elszámolásának módja

A 2016. évi éves beszámoló készítésekor a társaság nem tért el a Számviteli politikájában meghatározott értékelési és értékcsökkenés elszámolási alapelvektől.

C./ Társaság vagyoni, pénzügyi, jövedelmi likviditási helyzetének értékelése

A társaság vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetét jellemző mutatókat az **1. sz. melléklet** szemlélteti.

- A vagyoni helyzetet bemutató mutatók alakulására ható főbb tényezők:
 - a beruházások alacsonyabb szintje következtében a befektetett eszközök mind összegükben, mind arányukban csökkentek az előző évhez képest,
 - a forgóeszközökön belül a követelések – ezen belül is elsősorban az egyéb követelések – csökkentek, a pénzeszközök jelentős mértékben növekedtek 2015. évhez viszonyítva,
 - a saját tőke a pozitív mérleg szerinti eredmény következtében emelkedett,
 - a kötelezettségek (kapcsolt vállalkozás nélkül) – az autóbusz-beszerzésekhez 2014-ben felvett hitelek törlesztésének köszönhetően – csökkentek.

- A társaság pénzügyi helyzetét szemléltető mutatók alakulását befolyásoló meghatározó tényezők:
 - a társaság 2016. december 31-i pénzeszközei az előző évhez képest nőttek,
 - a járműbeszerzések finanszírozására 2014-ben felvett hiteleket a társaság az év folyamán egyenletesen törlesztette.
- A hatékonyságot jellemző mutatók alakulását meghatározó tényezők:
 - mind az üzemi eredmény, mind az adózás előtti eredmény alacsonyabb, mint az előző évi,
 - a bruttó termelési érték, a nettó termelési érték és a hozzáadott érték bázishoz viszonyított csökkenése,
 - a befektetett eszközök, a tárgyi eszközök csökkenése.

D./ Az éves beszámolóhoz kapcsolódó kiegészítések

1./ Immateriális javak

2016.12.31. 174.131/eFt
2015.12.31. 177.237/eFt

Az immateriális javak értéke év közben az alábbiak szerint alakult (eFt):

Megnevezés	Nyitó	Aktiválás/écs	Selejtezés	Értékesítés	Egyéb	Összesen
Alapítás-átszervezés	274 760	0				274 760
Vagyon értékű jogok	1 306 950	37 320	-95 067			1 249 203
Szoftver	191 005	13 077	-8 827			195 255
Bruttó érték	1 772 715	50 397	-103 894			1 719 218
Alapítás-átszervezés	266 045	2 092				268 137
Vagyon értékű jogok	1 180 974	40 449	-95 067			1 126 356
Szoftver	148 459	10 962	-8 827			150 594
Értécsökkenés	1 595 478	53 503	-103 894			1 545 087
Nettó érték	177 237	-3 106	0			174 131

Az immateriális javak értécsökkenésének lineáris elszámolási módja nem változott az előző évhez képest.

2./ Tárgyi eszközök

2016.12.31. 20.910.850/eFt
2015.12.31. 21.927.003/eFt

A tárgyi eszközök értéke évközben az alábbiak szerint alakult (eFt):

Megnevezés	Nyitó	Beszerzés	Aktiválás/écs	Egyéb	Selejtezés	Értékesítés	Hiány	Összesen
Ingatlan	8 201 871		742 086	4 634	-17 677			8 930 914
Műszaki berendezések	35 110 036		595 148	888	-347 557	-9 852	-1 503	35 347 160
Egyéb berendezések	2 086 847		536 577	-5 522	-186 035	-63 708	-1 403	2 366 756
Beruházások *	381 779	1 709 298	-1 924 208		-1 320			165 549
Beruházási előlegek	68 180			151 818				219 998
Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	0							0
Bruttó érték	45 848 713	1 709 298	-50 397	151 818	-552 589	-73 560	-2 906	47 030 377
Ingatlan	2 402 627		228 969	4 253	-8 338			2 627 511
Műszaki berendezések	20 023 581		2 329 031	767	-343 792	-8 809	-1 468	21 999 310
Egyéb berendezések	1 495 502		231 219	-5 020	-169 793	-57 806	-1 396	1 492 706
Értécsökkenés	23 921 710		2 789 219	0	-521 923	-66 615	-2 864	26 119 527
Nettó érték	21 927 003	1 709 298	-2 839 616	151 818	-30 666	-6 945	-42	20 910 850

* A beruházások sora tartalmazza az évközben felhasznált előlegeket is.

Az egyes sorok tartalma a következő:

Ingatlanok:	épületek, építmények, földterületek, közműfejlesztési hozzájárulások.
Műszaki berendezések:	műhelyi gépek, emelők, autóbuszok.
Egyéb berendezések:	irodagépek, ügyvitel-technikai és híradástechnikai eszközök, konténerek, számítástechnikai eszközök, bútorok, berendezések, belsőjárművek, munká- és formaruha, bélyegzők, védőszemüvegek.

A befejezetlen beruházások ingatlanokkal (92.967 eFt), járművekkel (26.116 eFt), valamint műszaki gépekkel és berendezésekkel (46.466 eFt) kapcsolatos ráfordításokból állnak.

A beruházási előlegek év végi állománya 219.998 eFt, ami jegykiadó automatákhoz, utas tájékoztató eszközökhöz és vagyonvédelmi rendszerhez kapcsolódik.

A tárgyi eszközök értékcsökkenésének lineáris elszámolási módja nem változott az előző évhez képest. A 2016. évben elszámolt értékcsökkenés megbontása, amely tartalmazza az immateriális javak adatait is (eFt):

Megnevezés	Immateriális javak	Ingatlanok	Műszaki berendezések	Egyéb berendezések	Befejezetlen beruházás	Összesen
Lineáris értékcsökkenés	53 503	228 969	2 329 031	231 219		2 842 722
Selejt és hiány		9 339	3 800	16 249	1 320	30 708
Értékesítés			1 043	5 902		6 945
Térítés nélküli átadás						
Terven felüli értékcsökkenés						

A környezet védelmét szolgáló tárgyi eszközök alakulása a következő (eFt):

Megnevezés	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Tárgyévi écs	Záró
<i>Műszaki gép, ingatlan:</i>					
Bruttó érték	218 928	550			219 478
Értékcsökkenés	122 734			4 501	127 235
Nettó érték	96 194	550		-4 501	92 243
<i>Jármű D10 motor</i>					
Bruttó érték	14 808				14 808
Értékcsökkenés	14 808				14 808
Nettó érték	0				0

2016. évben a társaság 550 eFt értékben végzett környezetvédelmi beruházásokat, amelyekből a Váci műszaki telepen két darab monitoring kút felújítása történt.

3./ Befektetett pénzügyi eszközök

2016.12.31. 21.895/eFt
2015.12.31. 9.340/eFt

- VOLÁN CARITAS ALAPÍTVÁNY, 1066 Budapest, Teréz krt. 38.

Megnevezés	eFt	VOLÁNBUSZ Zrt. tulajdona névértéken (eFt)	%	Befektetés könyv szerinti értéke (eFt)
Jegyzett tőke	2 000	1 000	50,00	1 000

- Általános Közlekedési Hitelszövetkezet, 1066 Budapest, Teréz krt. 38.

Megnevezés	eFt	VOLÁNBUSZ Zrt. tulajdona névértéken (eFt)	%	Befektetés könyv szerinti értéke (eFt)
Jegyzett tőke*	313 501	5 250	1,67	0

*A Hitelszövetkezet jogi megszüntetése a mérleg zárásáig nem történt meg.

- VOLÁN Elektronika Zrt., 1113 Budapest, Karolina út 65.

Megnevezés	eFt	VOLÁNBUSZ Zrt. tulajdona névértéken (eFt)	%	Befektetés könyv szerinti értéke (eFt)
Jegyzett tőke	695 742	3 000	0,43	3 000

A VOLÁN Elektronika Zrt. közgyűlése a cég alaptőkéjét 438.109 eFt-tal, 1.133.851 eFt-ről 695.742 eFt-ra leszállította a saját részvények bevonása útján.

- Univerzál Beszerző Kft., 2800 Tatabánya, Csaba utca 19.

Megnevezés	eFt	VOLÁNBUSZ Zrt. tulajdona névértéken (eFt)	%	Befektetés könyv szerinti értéke (eFt)
Jegyzett tőke	13 000	1 000	7,69	2 670

2015. évben az AUTO-UNIVERZÁL Kft-ben a társaság 2.000 eFt névértékű üzletrészt vásárolt, amelynek a vételára 5.340 eFt volt. Az Univerzál Beszerző Kft. az AUTO-UNIVERZÁL Kft-ből átalakulással jött létre 2016-ban. A cégbejegyzést követően a társaság 1.000 eFt névértékű üzletrészt eladott az az AUTO-UNIVERZÁL Kft-nek. Az üzletrész vételára 1.000 eFt volt, így a társaságnak az eladás során 1.670 eFt összegű árfolyamvesztése keletkezett.

- VOLÁN Buszpark Kft., 1091 Budapest, Üllői út 131.

Megnevezés	eFt	VOLÁNBUSZ Zrt. tulajdona névértéken (eFt)	%	Befektetés könyv szerinti értéke (eFt)
Jegyzett tőke	3 000	375	12,50	15 225

2016. évben a társaság 375 eFt névértékű üzletrészt vásárolt az Alfa-Travel Kft-ben. A vételár 15.225 eFt volt. 2016. június 2-i időponttal a cég elnevezése VOLÁN Buszpark Kft-re változott.

2016. évben a társaság névértéken értékesítette a VOLÁN Humán Zrt-ben korábban meglévő 290 eFt névértékű részesedését.

Befektetések értékvesztésének alakulása (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Nyitó	5 540	5 540
Csökkenés	0	290
Növekedés	0	0
Záró	5 540	5 250

Az értékesített részesedés után korábban elszámolt értékvesztés kivezetésre került.

4./ Készletek

2016.12.31. 645.553/eFt
2015.12.31. 410.790/eFt

A társaság **záró anyagkészlete** fő anyagcsoportonként a következőképpen alakult (eFt):

Anyagcsoport	2015. év	2016. év
Anyag, alkatrész	284 379	457 810
Fődarab	10 057	6 287
Gumi	16 296	17 221
Egyéb anyagok	2 909	4 989
Egyéb üzemanyag, kenőanyag	3 290	18 525
Gázolaj	89 475	136 395
Anyagok összesen	406 406	641 227
Áruk	4 384	4 326
Összesen	410 790	645 553

A társaság ezen eszközcsoportnál 2.019 eFt összegben számolt el értékvesztést.

Készletek értékvesztésének alakulása (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Nyitó	29 166	30 096
Csökkenés/felhasználás	-1 381	-1 490
Növekedés	2 311	2 019
Záró	30 096	30 625

A **leértékelt anyagok** felhasználása kétségesse vált az alkatrész javítási tevékenység megszűnése, az autóbusz típusváltás miatt. A költségként elszámolt selejt és hiány együttes összege 10.024 eFt, ami az éves anyagköltség mindössze 0,14 %-a. (A készlet selejt visszavett hulladék értéke 29 eFt. A tárgyi eszköz selejt hulladék visszavételének összege 252 eFt.) 2016. évben a korábbi években értékvesztett készletekből összesen 1.490 eFt összegű anyag került felhasználásra/selejtezésre.

A **veszélyes hulladékok** 2016. évi állománya:

- Mennyiségben és értékben is nyilvántartott:

Megnevezés	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Záró
<u>I. Veszélyességi osztály</u>				
Akkumulátor:				
Mennyiség (kg)	3 540			
Mennyiség (db)*	62	1 163	1 081	144
Érték (Ft)	3 540	66 272	61 617	8 214

* 2016. évtől darabban történik a nyilvántartás

• Mennyiségben nyilvántartott (kg):

Megnevezés	Nyitó	Növekedés	Csökkenés	Záró
I. Veszélyességi osztály				
Száraz elem	12	145	157	0
Vizes tisztító folyadék	0	6 792	6 792	0
Fáradt olaj, tüzelőolaj, gázolaj	4 650	44 525	46 996	2 179
Olajos rongy	60	6 188	6 107	141
Olajszűrő betétek	376	5 305	5 422	259
Csomagolási hulladék, aerosolos palack	313	4 402	4 509	206
Mosóberendezés iszapja, tartálytisztítás	5 000	135 791	138 291	2 500
Fénycsővek	39	531	512	58
Elektronikai hulladék	33	121	0	154
Fagyálló folyadék	800	5 264	5 917	147
Súrlódó betétek	0	642	453	189
Klímagáz	0	40	40	0

5./ Követelések

2016.12.31. 3.244.290/eFt

2015.12.31. 9.788.658/eFt

5.1./ Vevőkkel szembeni követelések

2016.12.31. 734.404/eFt

2015.12.31. 1.744.181/eFt

A vevőkkel szembeni követelések lejárat szerinti megbontása a következő (eFt):

Időintervallum	2015. év	2016. év
Határidőn belüli	1 712 127	627 818
1 - 30 nap között	28 846	47 170
31 - 90 nap között	1 750	29 806
91 - 180 nap között	1 152	12 230
181 – 365 nap között	265	17 074
365 napon túli	41	306
Összesen:	1 744 181	734 404

Az értékvesztés nélküli vevőkövetelések 48 %-a befolyt a könyvek zárásáig. A belföldi vevőkkel szembeni követelések 2016. szeptember 30-i dátummal - egyenlegközlő levél útján - egyeztetésre kerültek. A könyvvizsgáló kérésére a társaság a 2016. december 31-i egyenleget jelentősebb partnereivel egyeztetette.

A vevőkövetelésekkel kapcsolatos értékvesztés a következőképpen alakult (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Nyitó állomány	35 483	34 474
Követelés leírás (hitelezési veszteség)/értékvesztés-vevő összevezetés	-2 014	-11 405
Befolyt előző években képzett értékvesztésből	-1 634	-2 032
Értékvesztés szükséglet (tárgy évben)	2 639	23 180
Záró állomány	34 474	44 217

Az értékvesztés év végi záró értéke növekedett az előző évihez képest, mivel a tárgyévben képzett értékvesztés összege jelentősen meghaladta a korábbi években képzett tételek visszaírását.

5.2./ Egyéb követelések

2016.12.31. 2.509.886/eFt
 2015.12.31. 8.044.477/eFt

Az egyéb követelések a következő tételeket tartalmazzák (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Adóhatósággal szembeni követelés	1 085 515	1 314 186
NFM 2015/2016. évi veszteségtérítés	6 792 736	881 399
Pénzüintézeteknek történt előre utalás	0	137 313
Szállítóknak adott előleg, előre fizetés	19 657	11 973
Dolgozókkal, magánszemélyekkel kapcsolatos követelés	24 662	28 785
Menetrend szerinti járatokkal kapcsolatos követelés (nem vevői)	40 110	58 195
Elszámolt készpénzáttutalások (csekkek) miatti követelések	33 759	32 150
Értékvesztés	-6 854	-8 833
Letéti díj, kaució	51 875	51 030
Egyéb követelések (kapott előleg ÁFA elszámolási számla, egyéb)	3 017	3 688
Összesen	8 044 477	2 509 886

Az adóhatósággal szembeni követelések összege a szociálpolitikai menetdíj-támogatás, valamint az áthúzódó ÁFA követelés növekedése miatt magasabb.

Az NFM részéről 2017. április 05-én 2.001.214 eFt összegű, 2016. évi **helyközi** veszteségtérítés részösszegének folyósításáról szóló záradék aláírására került sor. Az összeg átutalása 2017. április 13-án megtörtént. A **fővárosi elővárosi** (agglomerációs) közlekedéshez kapcsolódóan 2016. december 06-án 1.843.000 eFt összegű költségtérítés kiutalása történt záradék alapján, ami – az év végi elszámolást követően – 1.119.815 eFt-tal meghaladta a 2016. évi veszteségtérítési igényt.

A pénzüintézeteknek utalt összegek a 2016. IV. negyedévi hiteltörlesztést, illetve kamatot tartalmazzák, amelyeknek a terhelése 2017. januárban történt a bankszámlákon.

Az adott előlegek/előre utalások év végi összege a szállítói előlegeken (ingatlan bérleti díj, tanfolyamdíj, hatósági díj) kívül a társvállalati jegyeladások áthúzódó bevételét tartalmazza.

A menetrend szerinti járatokkal kapcsolatos követelések indoka az, hogy az autóbuszvezetők, pénztárosok év végi jegy- és bérletértékesítésének elszámolása és a pénz leadása/beérkezése áthúzódik a következő évre, de a decemberi bevételt 2016. évre kell elszámolni.

Az egyéb követelésekre elszámolt értékvesztés a következőképpen alakult (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Nyitó állomány	7 143	6 854
Követelés leírás (hitelezési veszteség)/értékvesztés-vevő összevezetés	-261	-548
Befolyt előző években képzett értékvesztésből	-1 164	-315
Értékvesztés szükséglet (tárgy évben)	1 136	2 842
Záró állomány	6 854	8 833

Az elszámolt értékvesztés a kilépett munkavállalókkal szembeni követeléseket érintette.

6./ Aktív időbeli elhatárolások

2016.12.31. 5.346.487/eFt
2015.12.31. 4.272.934/eFt

A mérleg sor az alábbi tételeket tartalmazza (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Kapott kamat	1 986	1 016
Nemzetközi járatokkal kapcsolatos bevételek	17 862	55 790
Belföldi járatokkal kapcsolatos bevételek (különjárat, Budapest Bérlet)	0	40 217
Egyéb bevételek	10 979	7 399
2012/2014. év után járó NFM veszteségtérítés	1 355 073	0
2015/2016. év után járó NFM várható helyközi veszteségtérítés	1 407 476	4 186 045
Bevételek összesen	2 793 376	4 290 467
Ingatlan bérleti díj	578 313	564 192
Autóbusz bérleti díj	697 662	326 298
Gép bérleti díj	15 637	0
Szoftver bérleti díj	23 965	23 311
Végkielégítés, felmondási bér és közterhei	11 171	9 730
Munkavállalók életpálya biztosítása	93 523	92 424
Gépjármű biztosítás	13 523	0
Budapest Bérlet (Szentendre kártya) költségei	21 234	20 836
Hírlap, folyóirat	640	520
Telefon, távadatátvitel	195	0
Közüzem díjak	1 184	861
Különféle szolgáltatások díja (útvonal engedély, autópálya matrica, bankgarancia, tagdíj, stb.)	15 728	14 417
Anyagköltség	6 783	3 431
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása összesen:	1 479 558	1 056 020

A korábbi éveket illető veszteségtérítések elhatárolt összegei 2016. évben teljes egészében kiegyenlítésre kerültek.

A 2016. évi **helyközi** közlekedés veszteségtérítési igénye – figyelembe véve a 2016. évre kiadott záradékok alapján kiutalt részösszegeket is – **4.186.045 eFt**, ami az előző évhez viszonyítva növekedett. Az erről szóló, NFM által kiadott nyilatkozatot 2017. május 24-én kapta meg a társaság.

Az NFM részéről 2017. április 05-én **2.001.214 eFt** összegű, 2016. évi helyközi veszteségtérítés részösszegének folyósításáról szóló záradék aláírására került sor. Az egyéb követelések között kimutatott összeg átutalása 2017. április 13-án megtörtént.

A **fővárosi elővárosi** (agglomerációs) közlekedéshez kapcsolódóan 2016. december 06-án 1.843.000 eFt összegű költségtérítés kiutalása történt záradék alapján. Az éves elszámolás alapján a társaság **723.185 eFt** költségtérítésre jogosult, amiről a záradék 2017. május 24-én került aláírásra.

Az év közben megfizetett összeg **1.119.815 eFt**-tal meghaladta a 2016. évi veszteségtérítési igényt, így ezen a jogcímen nem történt bevétel elhatárolása. A különbözet a 2017. évi költségtérítésbe kerül beszámításra, ezért egyéb követeléseket csökkentő tételként szerepel.

7./ Saját tőke

2016.12.31. 22.478.916/eFt
2015.12.31. 20.966.562/eFt

A saját tőke 2016. év folyamán az alábbiak szerint változott (eFt):

Megnevezés	Jegyzett tőke	Tőke-tartalék	Eredmény-tartalék	Lekötött tartalék	Adózott eredmény	Saját tőke
Nyitó állomány	10 983 500	2 278 224	5 999 073	8 715	1 697 050	20 966 562
Előző évi eredmény felosztása			1 697 050		-1 697 050	0
ISO miatti átvezetés			2 092	-2 092		0
2016. évi adózott eredmény					1 512 354	1 512 354
Összesen	10 983 500	2 278 224	7 698 215	6 623	1 512 354	22 478 916

A társaság jegyzett tőkéjének 2016.12.31-i összege megegyezik a Cégbíróságon bejegyzett. Az MNV Zrt. a 788/2016. (XII.22.) sz. Alapítói Határozatával a társaság alaptőkéjét 17.900.000.000 Ft-tal felemelte, azonban a tőkeemelés Cégbírósági bejegyzése 2017. január 23-án történt meg. Ezért a 2016. évi beszámolóban a jegyzett tőke még a korábbi értékén szerepel.

A lekötött tartalék összetétele a következő volt (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
ISO	8 715	6 623
Összesen	8 715	6 623

8./ Céltartalékok

2016.12.31. 1.322.612/eFt
2015.12.31. 1.446.556/eFt

A céltartalékok a következő tételeket tartalmazzák (eFt):

Jogcím	2015. év	2016. év
Peres ügyek és üzemi baleset miatt várható kötelezettség	194 036	99 146
Aszódi pu. körny. véd. kármentesítés 2015-2019.	49 433	28 459
Környezetvédelmi várható, eseti ráfordítás	3 030	2 186
Önkormányzatok várható kötbér	2 101	2 435
BKK járatok várható baleseti kötbér	3 476	0
BKK autóbuszok karbantartása 2015-2024.	784 616	784 616
BKK-tól átvett dolgozók törzsgárda jut. 2015-2024.	55 353	51 259
IT megszüntetési ár	354 511	354 511
Összesen	1 446 556	1 322 612

A várható kötelezettségek fedezetére vonatkozó céltartalék képzés elveit a B. fejezet 3.3. pontja tartalmazza. A társaság – figyelembe véve az óvatosság elvét – céltartalékot képzett:

- A vele szembeni folyamatban lévő peres követelésekre, amelyeket a bíróság várható ítélete alapján köteles lesz megfizetni. (A céltartalék képzés a társaság jogi képviselőjének perállásra vonatkozó nyilatkozata alapján történt.)
- A környezetvédelmi kötelezettségekre, ami fedezetet ad két telephelyen kármentesítési monitoringra, illetve monitoring mérésére, hat telephelyen kimenő szennyvíz, csapadékvíz vizsgálatára, egy telephelyen szennyvíztisztító engedély hosszabbítására, valamint az aszódi pályaudvaron környezetvédelmi kármentesítéshez szükséges feladatok elvégzésére.

- Az önkormányzatok által várhatóan kivetésre kerülő kötbérekre a helyi járatok végzése során 2016-ban felmerült hibás szolgáltatói teljesítések miatt.
- 2016. évet megelőzően a BKK feladat átvállaláshoz kapcsolódóan autóbuszok karbantartására és az átvett dolgozók törzsgárda jutalmaira. Tekintettel arra, hogy a megfelelő műszaki állapot biztosítása érdekében szükséges fenntartási/karbantartási költségek a járművek tíz éves élettartama alatt nem egyenletesen merülnek fel, hanem a járművek életkorától, kilométer telítettségétől, karbantartási életciklusától függően dinamikusan növekednek, a társaság a fővárosi, elővárosi feladatra 2014-ben beszerzett autóbuszok esetében, a 10 éves élettartam alatt várhatóan felmerülő karbantartási költségekből számított éves átlagos – futásteljesítményre vetített – költségek figyelembevételével 2014-ben és 2015-ben céltartalékot képzett a későbbiekben felmerülő, az átlagos költséget meghaladó karbantartási költségek fedezetére. A céltartalék feloldására abban a mértékben és ütemben kerül sor a későbbi időszakban, ahogyan a járművek futásteljesítményre vetített karbantartási költsége meghaladja a 10 éves élettartamra számított, átlagos karbantartási költséget. A céltartalék feloldása a fővárosi, elővárosi feladat bevételei között kerül elszámolásra, ezáltal a későbbiekben a költségterítési igényt csökkenti, a költségvetési terheket mérsékli.

A fővárosi, elővárosi feladatban foglalkoztatott munkavállalók részére várhatóan felmerülő törzsgárda jutalomra és kapcsolódó járulékaikra 2014-ben és 2015-ben leképzett céltartalék feloldása folyamatosan történik a felmerüléshez kapcsolódóan, ezáltal – az e célra leképzett céltartalék erejéig – mérséklődik a költségterítési igény.

- A 2014. év végén lejárt IT szerződés megszüntetésére. VOLÁNBUSZ Rt. és T-Systems Hungary Kft. között 2004. december 28-án megkötött, „Szolgáltatási Szerződés a Volánbusz Rt. informatikai és adatkommunikációs rendszerének üzemeltetésére” tárgyú szerződés 2. sz. melléklet (Szolgáltatás megszüntetése) 5. pontja a megszüntetési árra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. Az 5.2. pont kimondja, hogy „10-ik szolgáltatási év végén a Megszüntetési ár az 5.1. vonatkozásában 255 300 000 Forint+ÁFA. A Megszüntetési árat a szerződés 7.2.1. pontja szerinti díjmódosítási elveknek megfelelően az infláció mértékében korrigálni kell.” A 10-ik szolgáltatási év vége 2014. december 31-e, így a szerződésben szereplő kötelezettségre a társaságnak céltartalékot kellett képezni. A szolgáltatás végleges megszűnéséről szóló szerződés aláírására a két fél által 2017. évben került sor, ami alapján az összeget a társaság 2017. március 29-én utalta át.

A 2016. évi céltartalék képzés mind a peres ügyek, mind a környezetvédelmi kötelezettségek esetében tételes felülvizsgálaton alapul.

A 2016. évben képzett céltartalék összege 24.275 eFt, a visszaírás összege 148.219 eFt, amelyből a **peres ügyek** miatt képzett céltartalék a következőképpen alakult (millió Ft):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Nyitó	203,8	194,0
Előző évi peres ügyek miatti többlet igény	47,3	18,2
2016. évben indult perek miatti képzés	40,7	1,4
Céltartalék felhasználása	-97,8	-114,5
Záró	194,0	99,1

A 2016. évi céltartalékból visszakönyvelésre került a megszüntetett perek, a perállásra való tekintettel (a jogi képviselő minősítése alapján a társaság pernyerési esélyei javultak), illetve

megegyezés, elévülés, valamint pervesztés miatt 114,5 millió Ft. Munkaügyi pervesztés miatt a társaságnak nem kellett kártérítést fizetnie.

A 2015. évben környezetvédelmi eseti ráfordításokra képzett céltartalékból (3,0 millió Ft) 2,6 millió Ft felhasználása történt meg – a megjelölt céloknak megfelelően – 2016. évben, míg az aszódi pályaudvar környezetvédelmi kármentesítésére 2016. évre képzett 26,4 millió Ft felhasználására nem került sor.

A társaság nem rendelkezik garanciális kötelezettségekkel tevékenységéből adódóan, így arra céltartalék képzési kötelezettsége nincsen. A társaságnak nincs környezetvédelmi garanciális kötelezettsége.

9./ Kötelezettségek

2016.12.31. 31.892.619/eFt

2015.12.31. 16.756.979/eFt

9.1./ Hosszú lejáratú kötelezettségek

2016.12.31. 8.026.431/eFt

2015.12.31. 9.483.777/eFt

A hosszú lejáratú kötelezettségek az alábbi tételeket tartalmazzák (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Beruházási hitelek	8 746 456	7 520 261
Egyéb hosszú lejáratú hitelek	0	0
Pénzügyi lízing hosszú lejáratú tőketartozása	737 321	506 170
Összesen	9 483 777	8 026 431

A beruházási hitelek felvételére 2014. évben a BKK-tól átvett agglomerációs járatok üzemeltetéséhez történt autóbusz-beszerzések miatt került sor, míg a pénzügyi lízing igénybevétele 2015. évben történt szintén autóbusz-beszerzésekre.

9.2./ Rövid lejáratú kötelezettségek

2016.12.31. 23.866.188/eFt

2015.12.31. 7.273.202/eFt

A rövid lejáratú kötelezettségek a következőket tartalmazzák (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Rövid lejáratú hitelek	1 706 195	1 346 195
Pénzügyi lízing rövid lejáratú tőketartozása	216 288	230 407
Kapott előleg	2 544	2 578
Szállítók	3 643 500	2 683 586
Alaptőke-emelés miatti kötelezettség	0	17 900 000
Költségvetéssel szembeni kötelezettségek	1 049 893	1 049 582
Dolgozókkal szembeni kötelezettségek	570 370	571 178
Kapott ajánlati biztosíték	73 954	67 453
Egyéb kötelezettségek (garanciális kötelezettségvállalás miatti tartozás)	10 458	15 209
Összesen	7 273 202	23 866 188

A rövid lejáratú hitelek összege a hosszú lejáratú (beruházási) hitelek éven belüli törlesztő részleteit tartalmazza. Ezen felül rövid lejáratú hitel felvétele nem történt.

A pénzügyi lízing rövid lejáratú tőketartozása az éven belüli tőketörlesztések összegeit tartalmazza.

Az alaptőke-emelés miatti kötelezettség soron az MNV Zrt. által végrehajtott alaptőke-emelésre átutalt összeg szerepel. A pénzügyi vagyoni hozzájárulás összegét az MNV Zrt. 2016. december 29-én a társaság bankszámlájára átutalta, azonban a tőkeemelés Cégbírósi bejegyzése 2017. január 23-án történt meg. Ezért az alaptőke-emelés összege a mérlegben az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között kerül kimutatásra.

A társaság 2016. december 31-i szállítói állománya 2.683.586 eFt. A belföldi partnerekkel szembeni tartozás 2.634.927 eFt, a külföldi partnerekkel szembeni pedig 48.659 eFt. A belföldi szállítókkal szembeni tartozások – az általuk küldött egyenlegközlő levelek alapján – egyeztetésre kerültek. A könyvvizsgáló kérésére a 2016. december 31-i egyenleget a társaság jelentősebb partnereivel egyeztette. A külföldi szállító állomány elsősorban a nemzetközi menetrend szerinti közlekedéssel kapcsolatos kötelezettségeket tartalmazza, amelyek az éves pool elszámolások, illetve a külföldi partnerekkel történő rendszeres elszámolások során rendeződnek.

A társaság az adóhatóság felé a mérlegben kimutatott tartozásait határidőre kiegyenlítette/kiegyenlíti, belföldi szállítói partnereivel szemben 104.191 eFt összegű lejárt határidejű tartozása volt év végén.

10./ Passzív időbeli elhatárolások

<u>2016.12.31.</u>	<u>852.064/eFt</u>
2015.12.31.	913.733/eFt

A mérleg sor az alábbi tételeket tartalmazza (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Bérletjegy, jogi személy részére kiadott szabadjegy	202 164	193 742
Nemzetközi bevétel	47 777	29 221
Visszafizetendő önkormányzati támogatás	13 291	12 766
Egyéb bevételek	0	861
Bevételek passzív időbeli elhatárolása összesen	263 232	236 590
Prémiumok, jutalmak és közterhek	107 801	94 332
Kamat és bankköltség	21 113	39 296
Közüzem díjak	24 037	25 919
Nemzetközi költség	931	93
Belföldi költség (Szentendre kártya)	0	1 772
Kötbér, bírság	2 260	14 091
Bírói illeték	1 605	2 776
Szolgáltatások (úti-, javítási-, szállás-, jutalék-, jogi szolgáltatás, anyag, stb. költség)	16 120	27 679
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása összesen	173 867	205 958
Halasztott bevételek (részletezése a 2. sz. mellékletben található)	476 634	409 516

A passzív időbeli elhatárolások csökkenése egyrészt abból adódik, hogy alacsonyabb a bevételek elhatárolása, másrészt a halasztott bevételek is csökkentek az elszámolt támogatások következtében.

E./ Eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések

1./ Igénybe vett szolgáltatások

2016.12.31. 15.499.217/eFt

2015.12.31. 15.469.940/eFt

Az igénybe vett szolgáltatások a következőket tartalmazzák (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Menetrendszerinti alvállalkozói költségek	9 179 550	9 310 917
Szabadáras alvállalkozói költségek	715 937	398 380
Ingatlan bérleti díj	773 951	812 409
Autóbusz bérleti díj	727 983	749 647
Gép bérleti díj	109 123	138 295
Karbantartás	901 202	988 456
Informatikai költségek	888 907	896 509
Hang- és adatkommunikáció	199 184	200 173
Vagyonvédelmi szolgáltatások	231 463	258 015
Jegy- és bérletellenőrzés	330 186	342 387
Jegy- és bérletértékesítés	726 498	731 390
Köztisztasági díjak	185 313	185 224
Szakértői díjak	120 893	116 458
Marketing és PR költségek	36 165	30 007
Egyéb igénybe vett szolgáltatások	343 585	340 950
Összesen	15 469 940	15 499 217

2./ Értékesítés nettó árbevétele

2016.12.31. 27.976.260/eFt

2015.12.31. 31.042.154/eFt

Az értékesítés nettó árbevételének megoszlása a következő (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Autóbusz-közlekedés belföldi	30 122 191	26 674 944
Autóbusz-közlekedés külföldi-EU tagállamok		
Észak-Európa	672	244
Nyugat-Európa	295 972	584 092
Közép-Európa	77 774	115 035
Kelet-Európa	11 790	10 484
Autóbusz-közlekedés külföldi-nem EU tagállamok		394
Kiegészítő tevékenység-belföldi	521 409	582 701
Kiegészítő tevékenység-külföldi	12 346	8 366
Összesen	31 042 154	27 976 260

Az exportértékesítés deviza-/valutanemenkénti felsorolása (ezerben):

▪ EUR	2 253
▪ RON	5
▪ HRK	3
▪	

Belföldi értékesítés devizában/valutában nem volt.

Exporttámogatást a társaság nem kapott.

3./ Egyéb bevételek

2016.12.31. 14.630.367/eFt
2015.12.31. 12.219.856/eFt

Az egyéb bevételek a következőket tartalmazzák (eFt):

Megnevezés	2015. év*	2016. év
Céltartalék	104 543	148 219
Járművek káreseményei	62 341	66 422
Egyéb káresemények	10 231	6 280
Késedelmi kamat, kötbér	40 113	57 033
NAV által utalt késedelmi pótlék és előző évi adók	349 748	0
Tárgyi eszköz értékesítés	4 593	10 457
Fejlesztési támogatás	10 024	26 335
Hitelezési veszteségre befolyt összeg	2 787	115
Értékvesztés megszüntetése kiegyenlítés, elengedés miatt	2 798	2 348
Értékvesztés megszüntetése felszámolás miatt	0	0
Bevétellel nem fedezett indokolt költségek megtérítése (közzszolgáltatói tevékenység-helyközi járatok) NFM	11 338 398	12 934 888
Bevétellel nem fedezett indokolt költségek megtérítése (közzszolgáltatói tevékenység-agglomerációs járatok) NFM	0	723 185
Munkavállalók és velük kapcsolatos bevételek	8 565	10 840
Kapott költségtérítések (normatív támogatás és egyéb támogatás)	181 654	554 128
Készletek többletei	12 872	12 461
Közbeszerzési eljárás miatti bevétel (dokumentációk megvásárlása)	15	0
Hatósági vizsga bevétele	3 144	2 774
Utólagosan kapott árengedmény	7 682	3 059
Pénzkezelés, jegyértékesítés, visszaváltás	10 976	11 138
Bíróági per megnyerése miatti többletbevétel	4 321	0
Üzemanyagdij-különbözet	18 584	12 728
Úthasználati díj	0	1 976
Egyéb bevétel	5 511	5 198
Fejlesztési támogatás bevétele	163	0
Térítésmentesen és ajándékba kapott eszközök utáni bevétel	40 793	40 783
Összesen	12 219 856	14 630 367

* A 2015. évi adat azért nem egyezik a 2015. évi közzétett beszámoló adatával, mert a társaság elvégezte a Számviteli törvény 2016. január 1-i változása miatti átsorolásokat.

Az összemérés elvének érvényesülése érdekében az egyéb bevételek tartalmazzák a még ki nem utalt, de járó 2016. évi helyközi veszteségtérítés különbözetét (4.186.045 eFt).

Az egyéb bevételek összességükben magasabbak az előző évhez képest, de egyes tételeknél lényeges különbségek vannak.

2015. évhez az alábbi esetekben változott jelentősen a bevétel:

- A **céltartalék** visszairásából származó bevételek növekedtek. A 2016. évi bevétel jelentős része (114.544 eFt) a peres ügyekre képzett céltartalék visszairásából származik, tekintettel arra, hogy 2016. évben több olyan per is lezárult, amelyekre az előző években jelentős összegű céltartalékot képzett a társaság.
- Mind a járművek (autóbuszok), mind az egyéb **káresemények** miatti bevételek csökkentek az előző évhez képest.
- A **kötbérek** összege emelkedett, amelyeket a társaság a helyközi menetrend szerinti járatokat végző alvállalkozóknak terhel ki a nem szerződés szerinti teljesítés miatt.
- A helyközi közlekedés után járó **NFM költségtérítés** összege 1.596,5 millió Ft-tal nőtt 2016-ban.

- 2016. november 1-től a társaság átvette a BKK Zrt-től a fővárosi elővárosi (agglomerációs) személyszállítást, amit a közszolgáltatói tevékenység keretében lát el. Ez után a tevékenység után 2016. évben 723,2 millió Ft veszteségtérítést kapott a társaság.
- Az alvállalkozóknak kiszámlázott **üzemanyagdíj-különbözet** bevétele csökkent az üzemanyagárak 2016. évi kedvező alakulása következtében.

4./ Egyéb ráfordítások

2016.12.31. 567.292/eFt
2015.12.31. 1.228.934/eFt

Az egyéb ráfordítások a következőket tartalmazzák (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Céltartalékok	610 814	24 275
Értékvesztés (követelés)	3 775	26 022
Értékvesztés (készlet)	2 311	2 019
Egyéb káresemények	13 342	4 521
Járművek karambolos javítása	109 567	103 475
Késedelmi kamat	21 211	45 495
Szerződéses kötelezettségek	0	0
Tárgyi eszköz értékesítés	1 341	6 945
Hitelezési veszteség	135	413
Adók (innovációs járulék, gépjárműadó, stb.)	369 031	310 203
Tárgyi eszköz selejt, hiány, terven felüli értéksökkenés	29 083	30 709
Készlet selejt, hiány, raktárra visszavett hulladék- készlet és tárgyi eszköz	6 773	9 744
Önellenőrzési pótlék, NAV-revizió, egyéb ellenőrzések	3 231	2 616
Egyéb ráfordítások	78	55
Adott támogatások	8 242	800
Sport- és előadói-művészeti támogatás	50 000	0
Térítés nélkül átadott eszközök ráfordítása	0	0
Összesen	1 228 934	567 292

* A 2015. évi adat azért nem egyezik a 2015. évi közzétett beszámoló adatával, mert a társaság elvégezte a Számviteli törvény 2016. január 1-i változása miatti átsorolásokat.

Az egyéb ráfordítások jelentősen csökkentek az előző évhez képest az alábbi okok miatt:

- **A céltartalékok** összege csökkent. 2016-ban az alábbi jogcímenek nem, vagy kisebb összegben kerültek leképezésre:
 - BKK feladat átvállaláshoz kapcsolódóan autóbuszok karbantartására további céltartalék képzésére nem került sor, mert 2016. november 1-től a társaság a feladatot a közszolgáltatói tevékenység keretében végzi.
 - A 2016. évben folyamatban lévő, illetve újonnan induló peres ügyekre képzett céltartalék összege 19,6 millió Ft volt.
- **Szerződéses kötelezettségekkel** kapcsolatos kifizetésekre 2016-ban nem került sor.
- **A járművek karambolos javítása** ráfordításai csökkentek az előző évhez képest.
- Az **adók**on belül a helyi iparüzési adó és az innovációs járulék összegei alacsonyabbak a bevételek csökkenésének következtében.
- **A tárgyi eszköz értékesítés** ráfordításai a 2015. évi szint felett alakultak.

5./ Pénzügyi eredmény

2016.12.31. -410.574/eFt
 2015.12.31. -411.967/eFt

A pénzügyi eredmény összetevői a következők (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Hosszú lejáratú hitel kamata	461 356	374 406
Rövid lejáratú hitel kamata	6 440	46
Lízing után fizetett kamat	0	52 493
Befektetések vesztesége	100	1 670
Árfolyamveszteség (deviza, valuta)	34 133	32 122
Ráfordítás összesen	502 029	460 737
Kapott osztalék	450	0
Kapott kamatok	61 986	31 176
Befektetések bevétele	0	290
Árfolyamnyereség (deviza, valuta)	27 626	18 697
Bevétel összesen	90 062	50 163

A **kamat jellegű** pénzügyi ráfordítások előző évhez képest jelentősen csökkentek, mivel 2016. évben újabb hitel felvétele nem történt, míg a meglévő állomány csökkent. A **kamat bevételek** az előző évinél alacsonyabban alakultak. A társaság év közben a rendelkezésére álló szabad pénzeszközait folyamatosan lekötötte.

6./ Aktivált teljesítmények saját értéke

2016.12.31. 45.101/eFt
 2015.12.31. 62.600/eFt

A társaság saját kivitelezésben végezte el 4 db autóbusz élettartam növelő felújítását 45,1 millió Ft összegben.

7./ Adózás

A számviteli és az adózás alapjául szolgáló eredmény kapcsolatát, a társasági adó összegének meghatározását a **3. sz. melléklet** tartalmazza.

F./ Tájékoztató rész1./ Kötelezettségvállalások

A társaság exportfejlesztési beruházási hitelben nem részesült.

A társaság által adott bankgaranciák 2016. december 31-én:

- Magyar Posta Zrt.-nek adott jó teljesítési bankgarancia (BUD2-12-0038/M4) 1.000.000 Ft összegben. Hatályos: 2017.02.15-ig.
- East-Gate Business Park Kft.-nek adott fizetési bankgarancia (BUD2-15-0008/M7) 644.241 Euro összegben. Hatályos: 2017.09.19-ig.
- Árpád Center Kft.-nek adott bankgarancia (BUD2-15-0008/1/M1) 4.725 Euro összegben. Hatályos: 2017.09.13-ig.

2./ Üzletvezetés, Igazgatóság, Felügyelő bizottság, Könyvvizsgáló

- A társaság vezető tisztségviselői a következő javadalmazásban részesültek:

Testület	eFt
Üzletvezetés	21 202
Igazgatóság javadalmazása	2 431
Felügyelő Bizottság javadalmazása	3 120
Könyvvizsgáló	4 950
Összesen	31 703

- A testületi tagok egyéb javadalmazásban (előleg, kölcsön stb.) nem részesültek.

3./ Bér és létszámadatok

S.sz.	Megnevezés	Fizikai	Szellemi	Összesen
1.	Létszám (fő)*	1 932	631	2 563
2.	Bértömeg (eFt)*	5 989 563	2 605 758	8 595 321
3.	Személyi jellegű kifizetések (eFt)	1 942 228	489 651	2 431 878
4.	Bérfárulék (eFt)	2 024 130	880 597	2 904 728

*KSH statisztikával egyező adatok

4./ Egyéb adatok:

- A társaságnak 2016. évben műszaki fejlesztési ráfordítása nem volt.
- A társaság hatósági határozaton, illetve jogszabályon alapuló környezetvédelmi kötelezettségei (30,7 millió Ft költség):
 - két telephelyen monitoring mérés, kármentesítési monitoring,
 - hat telephelyen kimenő szennyvíz, illetve csapadékvíz analitikai vizsgálat,
 - egy telephelyen szennyvíztisztító engedély hosszabbítása,
 - aszódi pályaudvaron környezetvédelmi kármentesítéssel kapcsolatos feladatok.
- 2017. évben környezetvédelmi bírság nem várható.
- Környezetvédelmi ráfordítások alakulása (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Költségként elszámolt	15 333	14 065
Aktivált beruházási ráfordítás	0	550
Befejezetlen beruházás	0	0

- Központi pénzalapokból kapott **támogatások** fajtái és felhasználásuk, a támogatások az értékcsökkenéssel azonos összegben kerülnek elszámolásra rendkívüli bevételként:
 - A VOLÁN szakma **rekonstrukciós programja** keretében 1994-2003. között a társaság 2.847,3 millió Ft támogatást kapott, amelyből 114 autóbust szerzett be.
 - **Mozgássérült lift** beépítésére kapott támogatás összege 2000. évben: 5.608,8 eFt. A támogatásból a 2 darab rekonstrukciós forrásból beszerzett Rába Contact autóbuszba mozgássérült lift került beépítésre.

➤ **Környezetvédelmi célra** kapott támogatás:

D10 motor beszerzésre/átalakításra 1994-2003. között 90.220 eFt támogatást és 87.200 eFt kamatmentes kölcsönt kapott a társaság, amelyből 242 motor átalakítása, illetve beszerzése történt meg. A beszerzésekhez/átalakításokhoz saját forrás igénybevételére is szükség volt. A kamatmentes kölcsönt a társaság határidőre visszafizette.

2003. évben 10.000 eFt kamatmentes kölcsönt és 10.000 eFt támogatást kapott a társaság 5 db Mercedes O 345 G csuklós autóbusz beszerzéséhez. A kamatmentes kölcsön 2003. évben teljes összegében visszafizetésre került.

- A 2001. évi költségvetési törvényben szereplő elkülönített alapból – amelynek célja a Budapesti Közlekedési Szövetség tevékenységéhez kapcsolódóan a VOLÁNBUSZ Zrt. beruházásának támogatása – a Közlekedési és Vízügyi Miniszter engedélyével járműbeszerzésre felhasználható 120.000 eFt volt, amelyből a társaság 5 db Mercedes O 345 G csuklós autóbuszt vásárolt 2003. évben.
- Az 1026/2000. (IV.6.) Kormányhatározat az Erzsébet téri autóbusz-állomás kitelepítésére 2001. és 2002. években 800 millió Ft költségvetési támogatást biztosított, amelyből a társaság 619.253.546 Ft-ot használt fel, a különbség elvonásra került. Ezen összegből kerültek finanszírozásra az ideiglenes kiköltözés beruházási és költség jellegű (bérlet, utastájékoztatás) ráfordításai. A fennmaradó összeg részben forrást biztosított a Népligeti autóbusz-pályaudvar befejezéséhez kapcsolódó beruházásokra (utastájékoztatási rendszer, informatikai rendszer, stb.).
- A tulajdonos MNV Zrt. (ÁPV Zrt.) által adott támogatások:
 - Környezetvédelmi célra 2003-2008. év között a társaság 496 millió Ft-ot kapott, amelyet a vonatkozó szerződésekben meghatározott célra használt fel. A felhasználás jogszerűségét a társaság Felügyelő Bizottsága ellenőrizte.
 - Autóbusz-rekonstrukcióra 224.153 eFt-ot kapott a társaság, amelyből 2004. évben 8 db CREDO autóbuszt vásárolt.
- 2009. évben az Újpest Városkapu autóbusz-állomás fejlesztéséhez a társaság pályázat útján 163,4 millió Ft KMOP támogatást kapott.
- 2015. évben a Nemzeti Munkaügyi Hivatallal kötött szerződés alapján a szakképzés tárgyi feltételeinek fejlesztésére irányuló beruházások támogatására a társaság 2.739 eFt vissza nem térítendő támogatást kapott, amelyből 6 db szerszámkocsi és egy db féktárca eszterga beszerzése történt.

▪ Jelentősebb hatósági ellenőrzések, vizsgálatok:

- A Pest Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége egy esetben ellenőrizte átfogóan a hatósági vizsgáztatás és a karbantartás rendszerét a

Szigethalmi Járműfenntartó Üzemben. Ezen kívül hét esetben történt tachográf illesztés ellenőrzése. Négy esetben tapasztaltak hiányosságot, amelyek pótlása határidőben megtörtént.

- A Pest Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály két esetben végzett átfogó munkavédelmi ellenőrzést. A feltárt hibák, illetve a munkavédelmi hiányosságok megszüntetése az előírt határidőre megtörtént.
- Budapest Főváros Kormányhivatala/Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága 8 fő esetében végzett ellenőrzést nyugdíj iránti kérelem ügyében. Az ellenőrzések során hiányosságokat nem tártak fel.
- A társaság három fő alvállalkozójával korábban megkötésre került szerződések 2012. december 31-én lejártak. (Az alvállalkozók autóbuszaikat lízingelik és a VOLÁNBUSZ Zrt. – az alvállalkozók esetleges csődhelyzetének esetére – Tartozásátvállalási szerződéssel kívánta biztosítani a járművek átvételét.)

A 2012. IV. negyedévben lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeképpen ismét a három fő alvállalkozó bevonásával látja el közszolgáltatási feladatainak mintegy 30 %-át a társaság. Az új Vállalkozási szerződések megkötésével párhuzamosan a VOLÁNBUSZ Zrt. három fő alvállalkozója, valamint a lízingbeadó cég a VOLÁNBUSZ Zrt. hozzájárulása, illetve záradékolása nélkül 2013. január 18-án a Tartozásátvállalási szerződések alapját képező, mögöttes kötelezettségeket tartalmazó Deviza alapú zárt végű pénzügyi keretszerződések módosítását hajtották végre. Ennek keretében a korábbi Egyedi Lízingszerződések, illetve azok módosítása helyett új Egyedi lízingszerződések kerültek megkötésre – ahol többek közt az Egyedi Lízingszerződések érintő olyan alapvető feltételek, kondíciók változtak, mint a lízing devizaneme, vagy futamideje – amelyek alapján az amúgy mindezidáig hatályba nem lépett Tartozásátvállalási szerződések érvényessége a VOLÁNBUSZ Zrt. szempontjából az új Egyedi lízingszerződések megkötésének körülményei okán jogilag aggályosnak tekinthető, így maga a Tartozásátvállalási szerződés fennállásának ténye is jogi szempontból erősen megkérdőjelezhető.

Az alvállalkozókkal kötött szolgáltatási szerződésben foglaltak alapján a VOLÁNBUSZ Zrt. – az alvállalkozói díj terhére – a lízing díjat közvetlenül a lízingbeadó cégnek fizeti, így nem keletkezhet hátralék a lízingdíjban.

2014. október 14-én a VOLÁNBUSZ Zrt. és a K&H Faktor Zrt. megállapodást kötött, amelynek keretében a három fő alvállalkozó követeléseit 400 millió Ft keretösszegben a K&H Faktor Zrt. megvásárolja. A megállapodás 2015. október 30-án járt le, megújítására nem került sor. 2016. évben a DEBT-INVEST Kft. végzi a faktorálást.

A három fő alvállalkozóval a jelenleg érvényben lévő szerződések megkötésére az Európai Uniói Hivatalos Lapjában 2014. november 20-án közzétett ajánlati felhívással elindított uniós nyílt közbeszerzési eljárás alapján került sor. A megkötött szerződések 2015. második félévében léptek hatályba és 2016. december 31-ig voltak érvényesek. 2017. január 1-től meghosszabbításra kerültek.

- A társaság és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium között a helyközi közszolgáltatás ellátására vonatkozó Közszolgáltatási Szerződés meghosszabbításra került 2019. december 31-ig.
- A társaság hosszú távú bérleteiből (autóbusz, ingatlan, műszaki gép) származó hátralévő fizetési kötelezettsége: 4,2 Mrd Ft+ÁFA.
- A társaság üzleti jelentése székhelyén (1091. Budapest, Üllői út 131.) megtekinthető.
- A társaság vezérigazgatója 2015. április 29-től Fekete Antal.
- A társaság import beszerzései (termék és szolgáltatás) 2016. évben (eFt):

Megnevezés	2015. év	2016. év
Menetjegy értékesítés		
EU tagállamok		
Nyugat Európa	74 691	94 584
Közép Európa	7 634	1 741
Kelet Európa	30 810	52 911
Nem EU tagállamok	0	0
Gázolaj beszerzés		
EU tagállamok		
Nyugat Európa	886	709
Közép Európa	325	196
Kelet Európa	101	141
Nem EU tagállamok	0	0

A kiegészítő melléklet a Számvitelről szóló törvény előírásai szerint készült, tartalmazza mindazon adatokat/információkat, amelyek alapján a társaság pénzügyi-, vagyoni helyzete objektíven értékelhető.

A Cash Flow kimutatást az **4. sz. melléklet** tartalmazza.

Budapest, 2017. május 26.

Fekete Antal
vezérigazgató

A TÁRSASÁG VAGYONI-, PÉNZÜGYI- ÉS JÖVEDELMI HELYZETE*
2016. december 31.

Megnevezés	2015. év	2016. év	%
VAGYONI HELYZET			
Befektetett eszközök aránya	55,17	37,33	67,7
Saját+idegen tőke/ befektetett eszközök	137,70	229,33	166,5
Tárgyi eszközök aránya	54,70	36,98	67,6
Saját tőke/ tárgyi eszközök	95,62	193,10	201,9
Nettó árbevétel/tárgyi eszközök	141,57	133,79	94,5
Forgóeszközök+ aktív időbeli elhatárolások aránya	44,83	62,67	139,8
Összes kötelezettség/saját tőke	79,92	34,65	43,4
Összes kötelezettség/saját tőke+összes kötelezettség	44,42	25,74	57,9
Saját tőke/mérleg főösszeg	52,31	71,41	136,5
PÉNZÜGYI HELYZET			
Pénzeszközök/rövid lejáratú kötelezettségek	0,48	4,39	914,6
Likviditási gyors ráta	1,83	4,94	269,9
Likviditási ráta	2,47	5,94	240,5
Hitel fedezeti mutató (követelések/rövid lejáratú kötelezettségek)	134,59	54,38	40,4
Forgó tőke aránya a saját tőkéhez	30,64	59,75	195,0
Nettó eladósodottság	33,24	26,62	80,1
Beruházások önfinanszírozása (adózás előtti eredmény + értékcsökkenés)/beruházás	177,72	260,96	146,8
HATÉKONYSÁG			
Bruttó termelési érték/befektetett eszközök	195,73	202,08	103,2
Hozzáadott érték/tárgyi eszközök	89,29	92,50	103,6
Bruttó termelési érték/saját tőke	206,44	105,63	51,2
Árbevétel arányos üzemi eredmény	7,33	7,25	98,9
Üzemi költségek/bruttó termelési értéke	94,74	46,20	48,8
Adózás előtti eredmény/saját tőke	8,81	4,01	45,5
Üzemi tevékenység eredménye/statisztikai létszám (Ft/fő)	875 725	791 433	90,4

* Az alaptőke-emelés összege (17.900.000 eFt) - az adatok összehasonlíthatósága érdekében - a mérlegtől eltérően a saját tőke értékében került kimutatásra.

HALASZTOTT BEVÉTELEK
2016. DECEMBER 31.

adatok eFt-ban

Megnevezés	Halasztott bevétel 2015. december 31.	Támogatások 2016. év	Fejlesztési támogatás 2016. év	Egyéb bevétel 2016. év	Halasztott bevétel 2016. december 31.
Rekonstrukciós támogatás	51 940				51 940
BKSZ fejlesztési támogatás	4 800				4 800
KAC támogatás autóbusz beszerzésre	500				500
ÁPV Rt. tulajdonosi támogatás 1999.év	48				48
ÁPV Rt. rekonstrukciós támogatás 2002. év	11 208				11 208
ÁPV Rt. környezetvédelmi támogatás 2003.év	4 153		-4 153		0
ÁPV Rt. környezetvédelmi támogatás 2004.év	207		-207		0
ÁPV Rt. környezetvédelmi támogatás 2005.év	9 450		-9 450		0
ÁPV Rt. környezetvédelmi támogatás 2006.év	12 256		-2 511		9 745
ÁPV Rt. környezetvédelmi támogatás 2007.év	11 360				11 360
ÁPV Rt. környezetvédelmi támogatás 2008.év	2 305				2 305
Erzsébet téri autóbuszállomásról történő kiköltözésre kapott NKÖM támogatás	37 868		-2 822	-99	34 947
Ajándékba kapott szoftver, gép	15			-3	12
Pest megyei területfejlesztési támogatás, önkormányzati támogatás	10 855		-376		10 479
Tulajdonosi fejlesztési támogatás	144 243		-2 890		141 353
Szakképzési alap terhére beszerzett tárgyi eszközök	2 485		-360		2 125
Etele tér ingatlan térítésmentes átvétele	135 380			-40 019	95 361
BKSZ járatszámozási rendszer	280				280
ZF Testman diagnosztikai eszközök	20				20
Csapágy Kft kéziszerszámok 10db	101				101
Leltár többlet	1 531			-488	1 043
Téítés mentes átvétel 20 db busz	2 739				2 739
Újpest Városkapu	31 879		-3 566		28 313
Üzemanyag kút	1 011			-174	837
Halasztott bevétel összesen	476 634	0	-26 335	-40 783	409 516

TÁRSASÁGI ADÓ LEVEZETÉSE
2016. december 31.

Megnevezés	adatok eFt-ban	
	2015. év	2016. év
Céltartalék	610 814	24 275
Értécsökkenés	2 523 392	2 880 376
Értékvesztés	6 186	29 712
Késedelmi kamat, mulasztási bírság	4 895	4 509
Hitelezési veszteség	134	413
Adott támogatás, ingyenes szolgáltatás, térítésmentes átadás	63 571	62 400
Egyéb (önellenőrzés, NAV revízió, stb.)	10 051	119
Növelő tételek összesen	3 219 043	3 001 804
Céltartalék	104 543	148 219
Értécsökkenés	3 314 981	3 668 421
Osztalék	0	450
Hitelezési veszteség - értékvesztés	2 798	2 348
Szakképző iskolai tanuló gyakorlati képzése	7 585	8 045
Munkanélküliek foglalkoztatása	0	0
Egyéb (önellenőrzés, NAV revízió)	347 968	0
Csökkentő tételek összesen	3 777 875	3 827 483
Adózás előtti eredmény	1 846 755	1 617 870
Adóalap	1 287 923	792 191
Fizetendő adó	149 705	105 516

CASH FLOW
2016. DECEMBER 31.

adatok eFt-ban

Megnevezés	2015. TÉNY	2016. TÉNY
I. Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz változás	-6 087 735	-5 791 441
(Működési cash-flow, 1-13. sorok)		
1. Adózás előtti eredmény +/-	1 846 755	1 617 870
1/a. Osztalék	-450	
1/b. Véglegesen kapott pénzeszköz	-11 571 032	-14 279 319
1/c. Véglegesen átadott pénzeszköz	58 242	800
2. Elszámolt amortizáció +	2 492 968	2 842 722
3. Elszámolt értékvesztés és visszaírás +/-		
4. Céltartalék képzés és felhasználás különbözete +/-	506 271	-123 944
5. Befektetett eszközök értékesítésének eredménye +/-	25 831	28 577
6. Szállítói kötelezettség változása +/-	452 614	-959 914
7. Egyéb rövidlejáratú kötelezettség változása +/-	55 514	12 900
8. Passzív időbeli elhatárolás változása +/-	-44 027	-61 669
9. Vevőkövetelés változása +/-	414 763	1 009 777
10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása +/-	-6 380 475	5 299 828
11. Aktív időbeli elhatárolások változása +/-	6 204 996	-1 073 553
12. Fizetett, fizetendő adó (nyereség után) +/-	-149 705	-105 516
13. Fizetett, fizetendő osztalék, részesedés +/-		
II. Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás	-2 393 709	-1 864 595
(Befektetési cash-flow, 14-16. sorok)		
14. Befektetett eszközök beszerzése -	-2 398 752	-1 873 671
15. Befektetett eszközök eladása +	4 593	9 076
16. Kapott osztalék, részesedés	450	
III. Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változása	10 043 916	30 361 173
(Finanszírozási cash-flow, 17-26. sorok)		
17. Részvénykibocsátás, tőkebevonás bevétele +		
17/a. Eredménytartalék növekedése		
18. Részvénybevonás -		
19. Kötvény, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele +		
20. Hitel és kölcsön felvétele	-2 206 195	-1 586 195
21. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása +		
22. Véglegesen kapott pénzeszköz +	11 571 032	14 279 319
23. Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír visszafizetése -		
24. Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek -		
25. Véglegesen átadott pénzeszköz -	-58 242	-800
26. Alapítókka szembeni, illetve egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek változása +/-	737 321	17 668 849
IV. Pénzeszközök változása	1 562 472	22 705 137